

UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI
FACULTATEA DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI, PSIHOLOGIE ȘI ARTE
CATEDRA ARTE ȘI EDUCAȚIE ARTISTICĂ

CURRICULUM

LA UNITATE DE CURS

PSIHOLOGIA MUZICII

ciclul I licență

**Autori: I.Gagim dr.hab., prof.univ.
L.Granețkaia dr., conf.univ.**

Bălți, 2015

Gagim Ion, Granețkaia Lilia,
Psihologia muzicii, Curriculum, 2015, 28 p.

Discutat și aprobat la ședința catedrei de
Arte și Educație Artistică

Din _____, proces verbal nr. _____

Șef catedră _____ conf.univ.,dr.,M.Tetelea

Discutat și aprobat la ședința Consiliului Facultății de Științe ale
educației, Psihologie și Arte

Din _____, proces verbal nr. _____

Decanul Facultății _____ prof.univ.dr.hab. I.Gagim

CURRICULUM
LA UNITATEA DE CURS
PSIHOLOGIA MUZICII
ciclul I licență

Facultatea: Științe ale educației, Psihologie și Arte

Catedra: arte și educație artistică

Domeniul general de studiu: 14 Științe ale Educației

Domeniul de formare profesională: 141 Educația și formarea profesorilor

Denumirea specialității: 141.11 Muzică

CUPRINS

1. ADMINISTRAREA UNITĂȚII DE CURS	5
2. INFORMAȚII REFERITOARE LA CADRELE DIDACTICE.....	6
3. INTEGRAREA CURSULUI ÎN PROGRAMUL DE STUDII.....	8
4. COMPETENȚE PREALABILE.....	9
5. COMPETENȚE DEZVOLTATE ÎN CADRUL CURSULUI.....	10
6. FINALITĂȚILE CURSULUI.....	10
7. CONȚINUTURILE.....	11
8. ACTIVITĂȚI DE LUCRU INDIVIDUAL.....	16
9. EVALUARE.....	24
10. PRINCIPII DE LUCRU ÎN CADRUL CURSULUI.....	25
11. RESURSE INFORMAȚIONALE ALE CURSULUI.....	26

1. ADMINISTRAREA UNITĂȚII DE CURS

Codul unității de curs M	Credit e ECTS	Total ore	Repartizarea orelor				Forma de evaluare	Limba de predare
			Prel.	Sem.	Lab.	l.in d.		
M.05.A.052	2	30	15	15			examen	Româna

Statutul: disciplină fundamentală.

2. INFORMAȚII REFERITOARE LA CADRELE DIDACTICE

Date personale:

Numele, Prenumele

GAGIM, Ion

Data nașterii

31.V.1954

Gradul științific

**și titlul științifico-didactic :
habilitat**

professor universitar, doctor

Publicații

4 monografii, 2 dicționare, 4 manuale universitare, 2 manuale școlare, 3 volume de maxime și cugetări, peste 100 de art.

Numele și prenumele:

GRANETKAIA Lilia

Data nașterii:

28.03.1971

Cetățenia:

R.Moldova

**Informații de contact,
e-mail:**

granlili@mail.ru

**Gradul științific și titlul
științifico-didactic:**

dr. în pedagogie, conf. univ.

Publicații

Monografii – 1

Articole în reviste – 7

Materiale ale comunicărilor
științifice – 20

3. INTEGRAREA CURSULUI ÎN PROGRAMUL DE STUDII

Psihologia muzicii face parte din ciclul de discipline fundamentale ale planului de învățământ la domeniul general de studiu *Științe ale Educației*, domeniul de formare profesională *Educație și formarea profesorilor*, specialitatea *Muzica*, studii cu frecvența la zi și studii cu frecvență redusă.

Disciplina are misiunea formării viitorilor profesori de muzică în domeniul muzical-psihologic prin abordarea unor probleme necesare realizării cu succes a procesului muzical-educational, ca: „relația muzicii cu psihicul uman” (sub dublu, dar unitar, aspect: impactul muzicii asupra psihicului și impactul psihicului asupra muzicii), „percepția muzicii”, „aptitudinile muzicale”, „caracteristicile psihologice ale elementelor muzicii”, „aspectele psihologice ale educației muzicale” ș. a.

Astfel, cursul se constituie, în linii mari, din 5 blocuri de subiecte:

- I. Muzica și psihicul.*
- II. Dimensiunea perceptivă a muzicii.*
- III. Aptitudinile muzicale.*
- IV. Psihologia elementelor muzicii.*
- V. Aspecte de psihopedagogie muzicală.*

Cursul în cauză își propune o abordare specifică a problemelor de psihologie a muzicii. De obicei, lucrările în acest domeniu – atât cele tradiționale, cât și cele de apariție recentă - în marea lor majoritate abordează problematica muzical-psihologică cu orientare spre metodele psihofiziologice de cercetare și de explicare a ceea ce se întâmplă la nivelul psihic în momentul actului muzical. Considerăm, însă, că, alături de această tratare este necesară și o privire „de sus” asupra comunicării psihicului cu muzica. Pentru că numai prin abordarea psihofiziologică („de jos”) a relației „muzică-psihic” nu pot fi obținute răspunsuri la marile întrebări, care apar în conștiința umană vizavi de această tainică și, în fond, aproape inexplicabilă și nedemonstrabilă pe cale strict „pozitivistă”

relație. Cu atât mai mult, explicația psihofiziologică a stărilor provocate de muzică în diversele activități muzicale „vii” (compunere, interpretare, audiere), dacă și ar fi, poate, mai adecvată pentru un psiholog, ea pare a fi mai puțin „interesantă” și mulțumitoare pentru un muzician, adică pentru cel ce face (practică) „cu mâna lui” muzica, implicit, sub aspect didactic. Or, acestuia i se deschid alte „adevăruri” despre muzică și relația ei cu interiorul nostru decât cele care pot fi obținute pe calea măsurărilor psihofiziologice. De aceea, cursul de față, fiind adresat viitorilor profesori de muzică (dar nu viitorilor psihologi), are, în special, o orientare psiho-muzicologică și psiho-filosofică. De aici, caracterul materiei de studiu, propus studenților și care materie este expusă în lucrarea *Dimensiunea psihologică a muzicii*¹ – lucrare de bază pentru acest curs, concepută și elaborată în conformitate cu caracterul specialității „profesor de muzică” și în spiritul argumentelor de mai sus.²

4. COMPETENȚE PREALABILE

- Cunoașterea legilor și principiilor muzicologiei dinamice;
- Competențe de interpretare vocală și instrumentală;
- Posadarea bazelor metodologice ale educației muzicale
- Cunoașterea noțiunilor elementare din psihologia generală
- Cunoștințe din teoria și istoria muzicii universale

¹ Gagim I. *Dimensiunea psihologică a muzicii*. Iași, Editura Timpul, 2003.– 280 p.

Pe lângă această lucrare (inclusiv, în varianta sa electronică), în Biblioteca Universității studenții mai pot utiliza „Cursul de Psihologice muzicală” (de același autor), precum și un set de broșuri (de același autor), care conțin, fiecare în parte, expunerea temelor propuse pentru studiu de către curriculumul de față.

² Bineînțeles, în cadrul cursului sunt utilizate și multe alte lucrări în domeniu, lista cărora este expusă în compartimentul bibliografic al curriculum-ului.

5. COMPETENȚE DEZVOLTATE ÎN CADRUL CURSULUI

Cognitive:

- Formarea imaginii generale despre domeniul psihologic-muzical, despre problematica lui de bază;
- Cunoașterea tendințelor evoluției psihologiei muzicale ca direcție (ramură) specifică a psihologiei și a muzicologiei;

Aplicative

- Cunoașterea autorilor și lucrărilor fundamentale în psihologia muzicii și valorificarea conceptelor psihologice în educația muzicală a elevilor;
- Aplicarea cunoștințelor și capacităților muzical-psihologice în realizarea lecției de educație muzicală;

Integrative

- Cunoașterea mecanismului general al acțiunii muzicii asupra psihicului;

6. FINALITĂȚILE CURSULUI

Prin studierea disciplinei și îndeplinirea sarcinilor practice, studenții își vor forma următoarele **competențe**:

Cognitive:

- Integrarea cunoștințelor și capacităților acumulate la disciplină în contextul problematicii educaționale moderne, conform exigențelor domeniului educațional în societatea contemporană;

Aplicative

- Realizarea independentă a măsurării aptitudinilor muzicale ale elevilor;

Integrative

- Rezolvarea situațiilor și sarcinilor de problemă privind dezvoltarea aptitudinilor muzicale ale elevilor în procesul muzical-didactic.

7. CONȚINUTURILE

I. Tematica și repartizarea orientativă a orelor

Nr	Capitole și teme generale	Nr. ore ³		Tema seminarului
		Curs	Semin.	
INTRODUCERE				
1	Psihologia muzicii ca disciplină de studiu și domeniu științific. Obiectul de cercetare și problemele de bază .			-
2	Relația generală “om/psihic – muzică”			-
3	Muzica (arta) și universul interior: aspect istoric și istoriografic			-
4	Biologie și fiziologie muzicală			Nr.1 Psihologia muzicii ca domeniu de cercetare. <ol style="list-style-type: none"> 1. Obiectul de studiu al psihologiei muzicii. Problemele de bază. 2. Relația „om/psihic – muzică”. Considerații generale.
CAPITOLUL I. MUZICA ȘI PSIHICUL: INTERFERENȚE ȘI INTERCONDIȚIONĂRI				
5	Psihicul uman: tablou general			
6	Psihicul uman în raport cu fenomenul muzical			
7	Auzul: aspect psihofiziologic.			Nr.2. Interferența și

³ Numărul de ore pentru o temă sau alta se precizează de profesor la începutul anului de învățământ.

	Teorii psihologice ale auzului.			intercondiționarea muzicii cu psihicul: <ol style="list-style-type: none"> 1. Psihicul uman: caracterizare generală. 2. Psihicul uman în raport cu muzica. 3. Teorii psihologice ale auzului.
<i>CAPITOLUL II.</i> DIMENSIUNEA PERCEPTIVĂ A MUZICII				
8	Percepția muzicii. Definiție, caracteristici generale			
9	Particularitățile percepției muzicale			
10	Nivelurile percepției muzicale			
11	Psihologia trăirii muzicale			Nr. 3. Percepția muzicii: <ol style="list-style-type: none"> 1. Definiție și caracteristici generale ale percepției muzicale. 2. Caracterizarea particularităților percepției muzicale. 3. Caracterizarea Nivelurilor percepției muzicale.
<i>CAPITOLUL III.</i> APTITUDINILE MUZICALE				
12	Auzul muzical, aptitudinile muzicale, muzicalitatea: definiții, generalități			
13	Cercetări privind aptitudinile muzicale			
14	Caracteristicile aptitudinilor muzicale			
15	Metode de diagnosticare a auzului muzical			Nr. 4 Aptitudinile muzicale: <ol style="list-style-type: none"> 1. Definierea noțiunilor de „auz muzical”, „muzicalitate”, „aptitudini

				<p>muzicale”.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Caracterizarea aptitudinilor muzicale. 3. Metode de diagnostic al aptitudinilor muzicale.
CAPITOLUL IV. PSIHOLOGIA ELEMENTELOR MUZICII				
16	Psihologia elementelor muzicii generate de înălțimea sonoră			
17	Psihologia elementelor muzicii generate de durata sonoră			
18	Psihologia coloristicii sonore			
19	Psihologia intensității sonore			<p>Nr. 5 Psihologia elementelor muzicii:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Psihologia înălțimii sonore și a elementelor generate de înălțime. 2. Psihologia duratei sonore și a elementelor generate de durată. 3. Psihologia timbrului muzical. 4. Psihologia intensității sonore.
CAPITOLUL V. DIMENSIUNEA INTELECTIVĂ A MUZICII				
20	Gândirea muzicală			
21	Conștiința muzicală. Inteligența muzicală			
22	Imaginea muzicală			
23	Noțiuni de metapsihologie muzicală			<p>Nr. 6 Gândirea muzicală:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Noțiunea și caracteristicile psihologice ale gândirii muzicale. 2. Noțiunile de conștiință

				<p>muzicală și inteligență muzicală. Caracteristici. 3. Muzica și universul interior suprasensibil.</p>
	CAPITOLUL VI. PROBLEME DE PSIHOPEDAGOGIE MUZICALĂ			
24	Activitatea de educație muzicală ca demers psihologic specific			
25	Aspecte psihologice de proiectare, realizare și evaluare a activității muzical-educăționale			Nr. 7 Particularități psihologice specifice de organizare și realizare a lecției de educație muzicală

II. Conținuturi pentru evaluare curentă

Conținuturi (teme, subteme)	Finalități	Evaluare curentă
INTRODUCERE		
Psihologia muzicii ca disciplină de studiu și domeniu științific. Obiectul de cercetare și problemele de bază.	<ul style="list-style-type: none"> - să definească obiectul de studiu al psihologiei muzicii; - să identifice relațiile psihologiei muzicii cu alte științe; - să nominalizeze și să descrie sub aspect general problemele de bază ale disciplinei Psihologia muzicii; - să conștientizeze importanța disciplinei pentru formarea 	chestio- nare orală

	profesională a specialistului în muzică	
Relația generală “om/psihic – muzică”	<ul style="list-style-type: none"> - să cunoască aspecte ale relației generale om-muzică din perspectivă psihologică; - să demonstreze caracterul psihologic al muzicii 	discuție ghidată
Muzica (arta) și universul interior: aspect istoric și istoriografic. Grecia antică. Creștinismul timpuriu. Evul mediu. Epoca Renașterii. Psihologia științific-experimentală.	<ul style="list-style-type: none"> - să conștientizeze relația muzicii (artei) cu universul interior uman ca relație istorică și ontogenetică; - să cunoască autori și lucrări care fac referință la relația om/psihic – muzică în diferite epoci 	lectură comentată

<p>Biologie și fiziologie muzicală. Acțiunea muzicii asupra bios-ului (plantelor, ființelor vii). Impactul muzicii asupra fiziologicului uman.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - să conștientizeze și să argumenteze acțiunea muzicii asupra bios-ului; - să descrie relația muzicii cu nivelul fiziologic al psihicului 	<p>chestio- nare orală</p>
<p>CAPITOLUL I. MUZICA ȘI PSIHICUL: INTERFERENȚE ȘI INTERCONDIȚIONĂRI</p>		
<p>Psihicul uman: tablou general. Teorii privind psihicul uman. Morfologia psihicului. Natura tempo-rală a psihicului. Emotio și Ratio. IQ (inteligența rațională) și EQ (inteligența emoțională). Emisfera (gândirea) stângă și emisfera (gândirea) dreaptă. “Simțul al șaselea”. Intuiția. Conștientul și inconștientul. Subconștientul. Supraconștientul. Stări normale și stări modificate ale conștiinței. Starea a patra de conștiință. Ambivalența afectivă. Sublimarea, supracompensarea, personanța. Topologii psihologice.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - să cunoască diverse teorii privind psihicul uman; - să conștientizeze direcțiile freudiană și jungiană în descrierea interiorului psihic ca direcții în opoziție; - să-și formeze o imagine generală despre psihicul uman (tabloul morfologic); - să conștientizeze psihicul ca sistem dinamic; - să caracterizeze funcțiile emisferelor cerebrale în raport cu fenomenul artistic (muzical); - să compare elementele rațional și emoțional al manifestării psihice și relația lor cu fenomenul muzical; - să distingă și să cunoască natura nivelului conștiinței și nivelului inconștientului; - să caracterizeze nivelele subconștient și 	<p>lucrare (fulger) scrisă</p>

	<p>supraconștient al inconștientului;</p> <ul style="list-style-type: none"> - să cunoască și să caracterizeze esența stărilor obișnuite și a stărilor modificate ale conștiinței și relația lor cu muzica 	
<p>Psihicul uman în raport cu fenomenul muzical. Principiul ritmo-dinamic. Considerațiile lui E. Glower. Considerațiile lui A. Thomatis. Concepția psihorezonanței (A. Pontwik). Psihomeloritmica psalmilor (Athanasios). Teoria psihologică a apariției și funcționării artei (L. Rusu). Art (melo)terapia. Muzica comitantă. Muzica și psihanaliza. Starea de cânt (starea de muzică). Impactul nociv al anti/pseudo-muzicii asupra psihicului. Stadiile umane potrivit influenței modelatoare a muzicii (după D. Cuclin). Muzicalitatea – facultate generală a psihicului uman.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - să cunoască diverse teorii și principii (ritmo-dinamic, psihorezonanței, psihomeloritmic ș.a.) ale interferenței muzică-psihic; - să definească și să caracterizeze fenomenul meloterapiei; - să definească și să caracterizeze fenomenul „starea de cânt”; - să demonstreze impactul negativ al anti/pseudo-muzicii supra psihicului; - să conștientizeze fenomenul muzicalității ca facultate generală a psihicului uman 	discuție
<p>Auzul: aspect psihofiziologic. Teorii psihologice ale auzului. Structura organului auditiv. Senzația auditivă. Auzul ca sistem informațional. Specificul informației sonore. Urechea ca micro-model al omului. Teorii ale auzului muzical: teoria rezonanței (H. Helmholtz); teoria hidrodinamică (D. Bekesy); teoria electrofiziologică (H. Davis). Diapazonul auzului uman. Sunetul</p>	<ul style="list-style-type: none"> - să descrie structura psihofiziologică a aparatului auditiv; - să descrie natura specifică a informației auditive în relație și opoziție cu informația vizuală; - să cunoască diverse teorii ale auzului; - să caracterizeze sunetul (în general) sub aspect 	chestionare orală

ca fenomen psihic. Patru parametri psihologici ai sunetului muzical.	psihologic; - să caracterizeze sunetul muzical din perspectivă psihologică	
CAPITOLUL II. DIMENSIUNEA PERCEPTIVĂ A MUZICII		
Percepția muzicii. Definiție, caracteristici generale. Senzație și percepție. Fenomenul percepției muzicale. Definiție. Raportul percepției cu alte procese psihice.	- să definească noțiunea de percepție muzicală; - să caracterizeze succint fenomenul percepției muzicale; - să identifice raportul percepției muzicale cu alte procese/manifestări psihice;	chestio- nare orală
Particularitățile percepției muzicale. Coraportul subiectiv-obiectiv. Coraportul emoțional-rațional. Coraportul tehnic-artistic. Integralitatea, structuralitatea, inteligibilitatea percepției. Caracterul asociativ al percepției. Percepția muzicală sub raport de context-text-subtext. Aspectul evaluativ al percepției. Caracterul activ, participativ și creativ al percepției. Acțiunea „totală” a muzicii asupra omului. Percepția artistică și secțiunea divină.	- să caracterizeze argumentat și demonstrativ particularitățile percepției muzicale; - să exemplifice din practica muzicală particularitățile percepției muzicale; - să facă concluzii „pedagogice” vizavi de particularitățile percepției muzicale; - să demonstreze fenomenul acțiunii „totale” a muzicii asupra ființei umane (la nivel auditiv și extra-auditiv)	lucrare scrisă
Nivelurile percepției muzicale. Nivelul (psiho)fiziologic. Nivelul psihologic. Nivelul spiritual.	- să descrie, exemplificând, nivelele percepției muzicale: (psiho)fiziologic, psihologic și spiritual; - să compare nivelele	

	percepției muzicale din punctul de vedere al acțiunii asupra diverselor substraturi ale psihicului (de la suprafață spre adâncuri)	
Psihologia trăirii muzicale. Noțiunea de act muzical. Noțiunea de experiență muzicală. Fenomenul “trăirea muzicii/trăirea muzicală”. Definiția. Caracteristicile. Trăirea muzicii ca quint-esență a actului muzical.	- să definească noțiunile de „act muzical” și „experiență muzicală”; - să definească și să caracterizeze noțiunea de „trăire muzicală”	discuție ghidată
CAPITOLUL III. APTITUDINILE MUZICALE		
Auzul muzical, aptitudinile muzicale, muzicalitatea: generalități, definiții. Noțiunea generală de aptitudini: caracteristici. Predispoziții și înclinații. Aptitudini artistice, aptitudini muzicale. Aptitudini muzicale „de bază” și „secundare”. Muzicalitatea. Centrul muzicalității.	- să definească noțiunile psihologice de „aptitudine/aptitudini”, „predispoziții”, „înclinații”; - să distingă și să definească noțiunile de „auz muzical”, „muzicalitate”, „aptitudini muzicale”; - să descrie noțiunea de „aptitudini muzicale”; - să identifice aptitudinile muzicale „de bază” și „secundare”; - să definească noțiunea de „centrul muzicalității”;	lectură comentată
Cercetări privind aptitudinile muzicale. C. Stumpf. A. Faist. M. Meyer. G. Revesz. K. Seashore. N. Rimsky-Korsakov. H. Konig. C. Lamp și N. Keys. B. Teplov. E. Willems.	- să-și formeze o imagine generală despre evoluția cercetărilor privind problema aptitudinilor muzicale; - să cunoască autori	- lectură comentată

D. Sergeant. S. Roche. G. Thatcher. K Karma. R. Schuter-Dyson și C. Gabriel ș.a	consacrați și lucrări în problema aptitudinilor muzicale	
<p>Caracteristicile aptitudinilor muzicale. . Aptitudinile muzicale „generale” și “speciale”. Aspectele “tehnic” și “artistic” ale aptitudinilor muzicale. Caracteristici ale auzului muzical: auzul melodic (melodic-tonal/pe verticală și melodic-intonațional/pe orizontală), auzul polifonic, auzul armonic, auzul timbral, auzul dinamic, auzul interior, auzul (simțul) modal, simțul ritmic, auzul absolut, auzul relativ, auzul emoțional; memoria muzicală.</p>	<p>- să distingă noțiunile de aptitudini muzicale „generale” și „speciale”;</p> <p>- să conștientizeze și să conceptualizeze aspectul „tehnic” și „artistic” al aptitudinilor muzicale;</p> <p>- să caracterizeze fiecare din manifestările auzului muzical (fiecare din aptitudinile muzicale)</p>	chestio-nare orală
<p>Metode de diagnosticare a auzului muzical. Testele Seashore. Testul Knalwasser și Dykema. Testul de inteligență muzicală (Marea Britanie). Testul Drake. Testul Farmum. Testul Aliferi.</p>	<p>- să cunoască metode de determinare a aptitudinilor muzicale;</p> <p>- să realizeze o activitate de determinare a aptitudinilor muzicale a unui copil</p>	chestio-nare orală

CAPITOLUL IV. PSIHOLOGIA ELEMENTELOR MUZICII		
<p>Psihologia elementelor muzicii raportate la înălțimea sonoră. Tonul. Intonația. Intervalul. Motivul. Melodia. Modul. Armonia. Factura (Textura). Registrul. Diapazonul.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - să conștientizeze caracterul psihologic al elementelor muzicii; - să caracterizeze natura temporală a muzicii din perspectivă psihologică; - să caracterizeze înălțimea sunetului muzical din punct de vedere psihologic; - să caracterizeze fiecare din elementele muzicii, generate de înălțimea sunetului, din perspectivă psihologică 	chestio- nare orală
<p>Psihologia elementelor muzicale raportate la durata sonoră. Ritmul. Măsura. Metrul. Tempoul. Pauza. Forma.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - să caracterizeze durata sunetului muzical din punct de vedere psihologic; - să caracterizeze fiecare din elementele muzicii, generate de durata sunetului, din perspectivă psihologică 	chestio- nare orală
<p>Psihologia coloristicii sonore. Timbrul.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - să conștientizeze caracterul psihologic al dimensiunii spațiale a muzicii; - să caracterizeze coloristica sonoră (timbrul muzical) din punct de vedere psihologic; 	chestio- nare orală
<p>Psihologia intensității sonore. Dinamica exterioară a muzicii.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - să caracterizeze intensitatea sonoră muzicală sub aspect 	

	psihologic; - să definească noțiunea de „dinamică exterioară” și s-o caracterizeze din punct de vedere psihologic	chestionare orală
CAPITOLUL V. DIMENSIUNEA INTELECTIVĂ A MUZICII		
Gândirea muzicală. Gândire auditivă, gândire sonoră. Impulsul muzical. Gândire muzicală. Aspectul “tehnic-formativ/constructiv” și aspectul “artistic” al gândirii muzicale (gândirea muzicală “stângă” și “dreaptă”). Caracteristicile gândirii muzicale.	- să definească noțiunea de gândire muzicală; - să compare gândirea muzicală cu alte tipuri de gândire; - să descrie aspectele „tehnic” și „artistic” ale gândirii muzicale; - să nominalizeze și să descrie caracteristicile gândirii muzicale	comentariu ghidat
Conștiința muzicală. Inteligența muzicală. Conștiința auditivă. Conștiința muzicală. E. Ansermet. Inteligența muzicală: definiție; caracteristici.	- să definească și să caracterizeze noțiunea de „conștiință muzicală”; - să definească și să caracterizeze noțiunea de „intelență muzicală”	lectură comentată
Imaginea muzicală. Definiție. Mesajul muzical (conținutul muzicii). Caracteristici generale și caracteristici psihologice ale imaginii muzicale. Imaginea muzicală/sonoră în opoziție cu imaginea vizuală.	- să definească noțiunea de „imagine muzicală” din punct de vedere psihologic; - să identifice caracteristicile muzicologice ale imaginii muzicale; - să identifice caracteristicile psihologice ale imaginii muzicale;	chestionare orală

	- să caracterizeze comparativ însușirile imaginii auditive (muzicale) și imaginii vizuale	
Noțiuni de metapsihologie muzicală. Muzica și lumea suprasensibilă. Muzica și cunoașterea de sine.	- să conștientizeze relația „muzică-psihic” la nivel meta(trans)psihologic; - să demonstreze aportul muzicii în actul de cunoaștere de sine ca tip de cunoaștere supremă	lectură comentată
CAPITOLUL VI. ASPECTE PSIHOLOGICE ALE ACTIVITĂȚII DE EDUCAȚIE MUZICALĂ		
Activitatea de educație muzicală ca demers psihologic specific.	- să conceapă procesul de educație muzical ca demers psihologic specific;	chestionare orală
Aspecte psihologice de proiectare, realizare și evaluare a activității muzical-educăționale.	- să cunoască particularitățile psihologice de proiectare și realizare a activității de educație muzicală;	chestionare orală

8. ACTIVITĂȚI DE LUCRU INDIVIDUAL

1. Studiul literaturii de specialitate
2. Aplicarea practică a testelor psihologice
3. Diagnosticarea nivelului de aptitudini muzicale

9. EVALUARE

Evaluarea finală se va petrece sub formă de examen oral. În baza chestionarului se vor elabora bilete cu două subiecte din unitatea de curs. Primul subiect va reflecta o problemă teoretică din cursul studiat. A doilea subiect va aborda aspectul practic, unde studenții vor manifesta competențele sale prin demonstrarea diferitor opțiuni de diagnosticare a nivelului de aptitudini muzicale la elevi, cu referire la specificul educației muzicale în școală.

CHESTIONAR

1. Psihologia muzicii ca domeniu de cercetare. Obiectul de studiu. Problemele de bază.
2. Considerații generale privind relația „om/psihic – muzică”.
3. Muzica (arta) și universul interior uman: istoriografie (autori și lucrări).
4. Interferența și intercondiționarea „psihic-muzică”.
5. Auzul: aspect psihofiziologic. Teorii psihologice ale auzului.
6. Percepția muzicii. Definiție, caracteristici generale și particularități.
7. Coraportul subiectiv-obiectiv al percepției muzicale.
8. Coraportul emoțional-emoțional al percepției muzicale.
9. Coraportul tehnic-artistic al percepției muzicale.
10. Integralitatea, structuralitatea și inteligibilitatea percepției muzicale.
11. Caracterul asociativ al percepției muzicale.
12. Aspectul evaluativ al percepției muzicale.
13. Caracterul activ, participativ și creativ al percepției muzicale.
14. Acțiunea “totală” a muzicii asupra omului. Percepția artistică și secțiunea divină.
15. Nivelurile fiziologic, psihologic și spiritual ale percepției muzicale.
16. Noțiunea de trăire muzicală. Psihologia trăirii muzicale.
17. Auzul muzical, aptitudinile muzicale, muzicalitatea: generalități, definiții. Analiză comparativă.

18. Cercetări privind aptitudinile muzicale.
19. Caracterizarea generală a aptitudinilor muzicale. Aptitudinile muzicale “de bază”, “secundare” și “speciale”. Aspectele “tehnic” și “artistic” ale aptitudinilor muzicale.
20. Auzul melodic (melodic-tonal/pe verticală și melodic-intonațional/pe orizontală).
21. Auzul polifonic. Caracteristici psihologice. Aspecte pedagogice.
22. Auzul armonic. Caracteristici psihologice. Aspecte pedagogice.
23. Auzul timbral. Caracteristici psihologice. Aspecte pedagogice.
24. Auzul dinamic. Caracteristici psihologice. Aspecte pedagogice.
25. Auzul interior. Auzul emoțional. Caracteristici psihologice. Aspecte pedagogice.
26. Auzul (simțul) modal. Caracteristici psihologice. Aspecte pedagogice.
27. Simțul ritmic. Caracteristici psihologice. Aspecte pedagogice.
28. Auzul absolut, auzul relativ.
29. Metode de diagnosticare a auzului muzical.
30. Psihologia elementelor muzicii: generalități.
31. Psihologia elementelor muzicii raportate la înălțimea sonoră (I). Tonul. Intonația. Intervalul. Motivul. Melodia.
32. Psihologia elementelor muzicii raportate la înălțimea sonoră (II). Modul. Armonia. Factura (Textura). Registrul. Diapazonul.
33. Psihologia elementelor muzicii raportate la durata sonoră. Ritmul. Măsura. Metrul. Tempoul. Pauza. Forma.
34. Psihologia elementelor muzicii raportate la spațialitatea sonoră. Timbrul. Intensitatea. Dinamica exterioară.
35. Gândirea muzicală. Caracteristici psihologice.
36. Imaginea muzicală. Caracteristici psihologice.
37. Metapsihologie muzicală: generalități.
38. Aspecte psihologice ale activității de educație muzicală.

10. PRINCIPII DE LUCRU ÎN CADRUL CURSULUI

- curs,
- seminar,
- probă practică/experimentală (cercetarea aptitudinilor, muzicale ale unui copil),
- referat (studii cu frecvență redusă).

II. RESURSE INFORMAȚIONALE ALE CURSULUI

1. Ansermet E. *Les fondements de la musique dans la conscience humaine*. 2 vol. Neuchatel, 1961.
2. Аллахвердов В. *Психология искусства*. Санкт-Петербург, 2001.
3. Bârlogeanu L. *Psihopedagogia artei*. Iași, 2001.
4. Bentoiu P. *Gândirea muzicală*. București, 1975.
5. Бочкарёв Л. *Психология музыкальной деятельности*. Москва, 1997.
6. Cain Anne, Cain Jacques. *Freud și muzica*. București, 1997.
7. Cezar C. *Introducere în sonologie. Acțiunea undelor sonore asupra nivelelor fizico-chimic, biologic și psihologic*. București, 1984.
8. *Cioran și Muzica*. București, 1996.
9. Cozma C. *Meloeticul*. Iași, 1996.
10. Delacroix H. *Psihologia artei*. București, 1983.
11. Dewhurst-Maddock O. *Terapia prin sunete*. București, 1998.
12. Dragomirescu M. *Ritm și culoare*. Timișoara, 1990.
13. Дубров А.П. *Музыка и растения*. Москва, 1990.
14. Dufrenne M. *Fenomenologia experienței estetice*. 2 volume. București, 1976.
15. Ержемский Г. *Психология дирижирования*. Москва, 1988.
16. Frances R. *La perception de la musique*. Paris, 1972.
17. Freud S. *Psihanaliză și artă*. București, 1996.
18. Gagim I. *Dimensiunea metapsihologică a muzicii*. In: *Analele științifice ale Institutului de Științe Europene "Ștefan Lupașcu"*. Iași, 2001, vol.I, p. 365-372.
19. Gagim I. *Dimensiunea psihologică a muzicii*. Iași, 2003. – 280 p.
20. Gagim I. *Fundamentele psihopedagogice și muzicologice ale educației muzicale*. Referat științific al tezei de doctor habilitat. Chișinău, 2004. – 56 p.
21. Gagim I. *Kant, „batista parfumată” și problema percepției muzicii*. În: *CULTURA*. Revistă internațională de filosofia culturii și antropologie culturală. Nr. 3, Iași, 2005, p.75-88
22. Gagim I. *Omul în fața muzicii*. Bălți, 2000. – 102 p.
23. Хазрат Инаят Хан. *Мистицизм звука*. Москва, 1998.
24. Ionescu C.A. *Istoria psihologiei muzicale*. Vol. I. București, 1982.

25. Крупник Е. *Психологическое воздействие искусства на личность*. Москва, 1999.
26. Иванченко Г. *Психология восприятия музыки. Подходы, проблемы, перспективы*. Москва, 2001.
27. Lipps Th. *Estetica. Psihologia frumosului și a artei*. Vol. I-IV. București, 1987.
28. Медушевский В. *Интонационная форма музыки*. Москва, 1993.
29. Merleau-Ponty M. *Fenomenologia percepției*. București, 2003.
30. Назайкинский Е. *О психологии музыкального восприятия*. Москва, 1972.
31. Nemescu O. *Saracitățile semantice ale muzicii*. București, 1983.
32. Петрушин В. *Музыкальная психология*. Москва, 1995.
33. Петрушин В. *Музыкальная психотерапия*. Москва, 1999.
34. Подуровский В., Сулова Н. *Психологическая коррекция музыкально-педагогической деятельности*. Москва, 2001.
35. *Психология музыкальной деятельности. Теория и практика*. Под ред. Г.М. Цыпина. Москва, 2003.
36. Rădulescu C. *De la trăire la expresie: sinergie și dehiscentă în receptarea muzicii*. București, 2002.
37. Roco M. *Creativitate și inteligență emoțională*. Iași, 2001.
38. Rusu L. *Eseu despre creația artistică. Contribuție la o estetică dinamică*. București, 1989.
39. Scurtulescu D., Scurtulescu F. *Calra transcendențială a muzicii. Perspectiva semnificării psihoenergetice a actului de trăire muzicală*. București, 2000.
40. Смирнов М. *Эмоциональный мир музыки*. Москва, 1990.
41. Соловьёва А. *Основы психологии слуха*. Ленинград, 1972.
42. Sulițeanu G. *Psihologia folclorului muzical. Contribuția psihologiei la studierea limbajului muzicii populare*. București, 1980.
43. Tatarkiewicz W. *Istoria esteticii*. Vol. I-IV. București, 1978.
44. Теплов В. *Psihologia aptitudinilor muzicale*. București, 1961.
45. Теплов Б. *Психология музыкальных способностей*. В: Избранные труды, т.1, Москва, 1985.
46. Цыпин Г. *Психология музыкальной деятельности*. Москва, 1994.
47. Цыпин Г. *Обучение игре на фортепиано*. Москва, 1984.
48. Варганян И. *Звук. Слух. Мозг*. Ленинград, 1981.

49. Veber J.-P. *La psychologie de l'art*. Paris, 1965.
50. Vîgotski L. *Psihologia artei*. București, 1973.
51. Выготский Л. *Психология искусства*. Ростов-на-Дону, 1998.
52. Willems E. *Il ritmo musicale. Studio psihologico*. Torino, 1966.
53. Юнг К.Г. *Феномен духа в искусстве и науке*. Москва, 1992.
54. Zenatti A. *Le developpement genetique de la perception musicale*. Paris, 1969.
55. Zisulescu Ș. *Aptitudini și talente*. București, 1971.

